

REFERAT Landdistriktsudvalget 2022-2025 d. 17-11-2022

Mødedato Torsdag d. 17. november 2022 kl. 16:00

Mødested D.3.39

Indholdsfortegnelse

Forslag til ny procedure for udvalgsbehandling af lokalplaner og kommuneplantillæg i det åbne lan	3
Områdefornyelse - bevilling til program i Mellerup og Havndal.....	5
Lukket: Råby Møllevej 12, 8970 Havndal	7
Lukket:	8
Opsamling på dialogmøde med forsamlingshusene.....	9
Temadag om frivillighed i foreninger.....	10
Tilkendegivelse om kommunal opbakning til Frilandsbyer.....	12
Evalueringsrapport af Landdistriktskonferencen 2022.....	15
Ekstraordinært energitilskud til forsamlingshuse i 2022.....	17
Visionsseminar.....	18
Budgetopfølgning pr. 30. september 2022 for landdistriktsudvalgets bevillingsområde.....	19
Gensidig orientering.....	21

Punkt 97: Forslag til ny procedure for udvalgsbehandling af lokalplaner og kommuneplantillæg i det åbne land

01.02.00-A26-1-22

Resume

Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Østbroen og Dansk Folkeparti har stillet forslag om, at forvaltningen skal komme med et oplæg til en ny procedure for udvalgsbehandling af forslag til lokalplanlægning i det åbne land. Forvaltningen præsenterer hermed et forslag til fremtidig procedure.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via landdistriktsudvalget, erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget,

1. at forslag til ny procedure for udvalgsbehandling af lokalplaner og kommuneplantillæg i det åbne land drøftes.

Beslutning

Drøftet. Hele udvalget finder det vigtigt, at landdistriktsudvalgets specialviden udnyttes bedst muligt i planlægningen uden for Randers by.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Sagens baggrund

På byrådsmødet den 16. maj 2022 stillede Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Østbroen og Dansk Folkeparti forslag om, at kommuneplantillæg og lokalplaner i det åbne land fremover skal sendes til udtalelse i landdistriktsudvalget forud for behandling i erhvervs- og planudvalget. Hensigten med forslaget er, at sikre en koordineret, kontinuerlig og tværgående udvikling af kommunernes landdistrikter. Det fremgår, at proceduren skal udformes, så det ikke forlænger den politiske proces.

Fysisk planlægning i det åbne land

I henhold til Planloven skal der udarbejdes lokalplaner før større udstykninger eller større bygge- eller anlægsarbejder, herunder nedrivninger af bebyggelse, og i øvrigt når det er nødvendigt for at sikre kommuneplanens virkeliggørelse.

Lokalplaner skal være i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser. Hvis dette ikke er tilfældet, kan der udarbejdes et kommuneplantillæg.

Al planlægning uden for selve Randers by defineres som planlægning i landdistrikter, uanset om det eksempelvis vedrører planlægning i centerbyerne eller VE-anlæg i det åbne land.

Planlægningsprocessen består af fem overordnede faser:

1. Forhåndsdialog
2. Politisk igangsætning
3. Udarbejdelse af planforslag
4. Politisk behandling af forslag, inkl. høringsfase
5. Endelig vedtagelse

Fra udvalget beslutter at igangsætte arbejdet med en lokalplan til den endelige politiske vedtagelse går der typisk 9-12 måneder, afhængig af lokalplanens kompleksitet samt den politiske behandling.

Den politiske proces i Randers Kommune

I Randers Kommune varetager erhvervs- og planudvalget opgaven med fysisk planlægning. Nogle planer vedtages i udvalget, mens udvalget indstiller andre lokalplaner, kommuneplantillæg, sektorplaner mv. til godkendelse i byrådet via økonomiudvalget.

Beslutningskompetencen er, iht. Randers Kommunes Kompetenceplan, fordelt således:

- Byrådet - Forslag til og endelig vedtagelse af kommuneplantillæg og lokalplaner af principiel karakter eller af almen interesse.

- Erhvervs- og planudvalget - Forslag til og endelig vedtagelse af mindre betydende kommuneplantillæg samt øvrige lokalplaner.
- Forvaltningen - Endelig vedtagelse af lokalplaner uden kommuneplantillæg, hvor der ikke er kommet hørings svar.

Kompetenceplan for Randers Kommune er senest godkendt af byrådet den 21. marts 2022.

Landdistriktsudvalget orienteres fremover om igangsætningssager

Når forarbejdet til ny planlægning er klar, indstilles et projekt til igangsætning i erhvervs- og planudvalget. Det er i denne indledende fase de overordnede rammer for lokalplanen fastlægges. Herefter udarbejder forvaltningen et lokalplanforslag og iværksætter relevante undersøgelser, screeninger og evt. miljøvurdering mv.

Forvaltningen foreslår, at landdistriktsudvalget fremover får igangsætningssager for lokalplanlægning og kommuneplantillæg i det åbne land til orientering parallelt med, at sagen behandles i erhvervs- og planudvalget. Da udvalgsmøder i erhvervs- og planudvalget og landdistriktsudvalget afholdes samme dag, vil de to udvalgsdagsordener blive publiceret samtidigt.

Alle planforslag skal i offentlig høring i 2-8 uger jf. planloven. Forvaltningen foreslår, at lokalplanforslag og forslag til kommuneplantillæg i det åbne land også forelægges landdistriktsudvalget i høringsfasen. Såfremt landdistriktsudvalget har bemærkninger i høringsfasen, bortfalder forvaltningens beslutningskompetence til at vedtage planen endeligt, og sagen forelægges politisk.

Evaluering

Det foreslås, at proceduren evalueres efter et år med henblik på at vurdere, om den ændrede sagsgang har haft den ønskede effekt.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

Punkt 98: Områdefornyelse - bevilling til program i Mellerup og Havndal

01.11.00-G01-1-19

Resume

Byrådet vedtog 14. juni 2021 Byfornyelsesindsats 2021-2024. I planen udpeges Mellerup, Ålum, Havndal og Asferg til opstart af områdefornyelse i perioden. Forvaltningen har dialog med de fire byer, og forslag til program i Mellerup og Havndal er under udarbejdelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via landdistriktsudvalget og økonomiudvalget,

1. at der til programudarbejdelse i Mellerup afsættes et rådighedsbeløb i 2022 på 0,62 mio. kr. finansieret af rammen til byfornyelse
2. at der til programudarbejdelse i Mellerup gives anlægsbevilling på 0,62 mio. kr., svarende til det afsatte rådighedsbeløb
3. at der til programudarbejdelse i Havndal afsættes et rådighedsbeløb i 2022 på 0,5 mio. kr. finansieret af rammen til byfornyelse
4. at der til programudarbejdelse i Havndal gives anlægsbevilling på 0,5 mio. kr., svarende til det afsatte rådighedsbeløb

Beslutning

Indstilles godkendt.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Randers Kommune gennemfører byfornyelse i kommunens landdistrikter for at understøtte udvikling af levedygtige landsbyer samt sikre gode boligsociale forhold, attraktive nærmiljøer og bymæssig udvikling.

Landdistriktsudvalget igangsatte i efteråret 2020 en proces for udpegning af nye byer til områdefornyelse og Byfornyelsesindsats 2021-2024 blev vedtaget af byrådet i sommeren 2021. I planen udpeges Mellerup, Ålum, Havndal og Asferg til områdefornyelse.

Forvaltningen har i 2022 været i dialog med de fire udpegede byer. Forvaltningen tilrettelægger borgerinddragelsesprocesser og udviklingen af programmer til områdefornyelserne afhængig af de udfordringer, styrker og potentialer byerne har. Udarbejdelse af et program til en områdefornyelse tager 6-12 måneder og udgifterne varierer afhængig af omfang, kompleksitet, behov for konsulentbistand og forundersøgelser.

Udgiftsbevillingerne til henholdsvis Mellerup og Havndal anvendes til borgerinddragelse, eksterne konsulentbistand og midlertidige afprøvninger af byrum. I Mellerup drejer det sig om midlertidige byrum, friluftsliv og livet ved Fjorden. I Havndal planlægger forvaltningen at udvikle midlertidige afprøvninger målrettet sundhed og trivsel i samarbejde med børn og unge i 2023.

I Ålum og Asferg er der i 2022 afholdt borgermøder og byerne arbejder på at udarbejde en lokal udviklingsplan. Udviklingsplanerne anvendes som baggrund for udarbejdelse af programmer til områdefornyelserne. Der er på nuværende tidspunkt ikke behov for frigivelse af midler til udarbejdelse af programmerne i Ålum og Asferg.

Videre proces:

Der planlægges for områdefornyelse svarende til, at der minimum er 1-2 igangværende områdefornyelser på samme tid, alt efter områdefornyelsernes størrelse og det øvrige træk på den statslige og kommunale ramme. En områdefornyelse varer 4-5 år.

Der er igangværende områdefornyelse i Gjerlev og Øster Bjerregrav/Over Fussing, som begge forventes afsluttet ved årsskiftet 2022-2023. Programmet for områdefornyelse i Albæk blev godkendt af byrådet sommer 2021 og områdefornyelsen forventes afsluttet ved udgangen af 2025.

Forslag til program i Mellerup forventes færdigt primo 2023, programmet i Havndal forventes færdigt ved årsskiftet 2023-2024.

Programmerne for områdefornyelse i Ålum og Asferg udarbejdes i 2023-2024.

Forslag til programmer og anlægsbevillinger forelægges landdistriktsudvalget, økonomiudvalget og byrådet til godkendelse.

Økonomi

Udgifterne til programudarbejdelse finansieres fra kommunens budget til områdefornyelse.

Randers Kommune afsætter årligt 4,7 mio. kr. til byfornyelse, hvoraf 3,9 mio. kr. disponeres til områdefornyelse. Der resterer 15,4 mio. kr. til kommunal medfinansiering til områdefornyelse. Randers Kommunes midler kan lånefinansieres med 95% af nettoudgifterne.

Der resterer 3,2 mio. kr. på den statslige ramme til områdefornyelsen. Rammen kan anvendes til områdefornyelser, der igangsættes frem til 2024. Kommunen skal minimum medfinansiere 40%. Staten har ikke på nuværende tidspunkt udmeldt, hvorvidt Randers Kommune kan modtage statslig ramme i 2023-2024.

Punkt 99: Lukket: Råby Møllevvej 12, 8970 Havndal

01.11.34-K08-28-22

Punkt 100: Lukket:

01.11.34-K08-20-22

Punkt 101: Opsamling på dialogmøde med forsamlingshusene

20.10.00-A00-1-21

Resume

Landdistriktsudvalget afholdt d. 8. oktober i forbindelse med Landdistriktskonferencen, det årlige dialogmøde med forsamlingshusene. I år var der ud over ønsket om at høre hvordan det går i forsamlingshusene, og prioritere indsatsen, at få input til den kommende Landdistriktspolitik.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at opsamlingen på dialogmødet med forsamlingshusene tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

På det årlige dialogmøde med forsamlingshusene drøftes det kommende års prioritering af indsatser for forsamlingshusene.

I år blev der peget på følgende indsatser, som forsamlingshusene ønsker at Randers Kommune prioriterer:

1. Strøm- og energiregninger. Strømmen er rigtig dyr. Økonomi er det altoverskyggende.
2. Fælles køb af internet via forsamlingshuse. Evt. lav arbejdsgruppe

Her ud over kom der følgende input, som kan tages med i det videre arbejde:

- Der opleves uvilje ved bankerne. Der opfordres til at kommunen tager kontakt til bankerne.
- Alle forsamlingshuse tilsendes information om mulighederne for affaldssortering.

Et tema, som lige nu er vigtigt for mange forsamlingshuse, er de stigende energipriser. Forsamlingshusene blev opfordret til at søge Landsbypuljen til energiforbedringer, og er informeret om muligheden for at låne en elmåler, til at tjekke forbruget.

Her ud over havde forsamlingshusene følgende råd til hinanden ift. energiforbruget:

- Opkræv forbrug hos lejeren (de forbruger mindre og vil gerne betale).
- Opkræv forbrug af gas, hvor der bruges ca. 10 kbma 40 kr. pr. udlejning.
- Mindsk forbruget ved at foretage energirenovering. Et forsamlingshus har f.eks. sparet 50 pct. på forbrug pga. energirenoveringer.

Det næste som afholdes for forsamlingshusene, er et temamøde om frivillighed - særligt fokus på rekruttering og fastholdelse. Dette er relevant for alle frivillige foreninger, og forventes afholdt som en temadag for alle foreninger, som måtte have interesse.

Vedhæftet er slides fra mødet, som også indeholder opsamlingen.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

Bilag

Dialogmøde mellem Forsamlingshusene og Landdistriktsudvalget i Randers Kommune 8.10.22 REFERAT

Punkt 102: Temadag om frivillighed i foreninger

20.10.00-A00-1-21

Resume

I helhedsplanen for forsamlingshusene er beskrevet, at der årligt afholdes et temamøde for forsamlingshusene, om et emne de finder relevant. Udvalget præsenteres for et oplæg til det næste temamøde for forsamlingshusene.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at udvalget bevilliger 45.000 kr. til afholdelse af et temamøde om frivillighed, for forsamlingshusene og frivillige foreninger i Randers Kommune i øvrigt.

Beslutning

Bevilliget.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I 2021 på dialogmødet mellem Landdistriktsudvalget og forsamlingshusene, blev nævnt to temaer, som var relevante at tage op på et temamøde. Temamødet i 2021 omhandlede derfor det ene tema, som var budgetter og investeringsplaner, mens det næste temamøde foreslås at omhandle rekruttering og fastholdelse af frivillige.

På dialogmødet mellem Landdistriktsudvalget og forsamlingshusene den 8. oktober 2022, blev nævnt, at man stadig oplever udfordringer med rekruttering og fastholdelse af frivillige, ligesom udfordringer med at skaffe nye frivillige og fastholde nuværende, blev beskrevet af flere foreninger i forbindelse med dialogmødet mellem foreningerne og Landdistriktsudvalget den 24. oktober 2022.

Temaet er drøftet i Landdistriktservice, da det ikke kun er forsamlingshusene, som oplever udfordringer på området. Det gør rigtig mange andre foreninger også.

Sundheds- idræts- og kulturudvalget har afsat midler til at understøtte rekruttering og fastholdelse af frivillige i idrætsforeningerne.

I og med, at det er en generel udfordring for mange foreninger, foreslår forvaltningen, at det ikke bliver et temamøde alene for forsamlingshusene, men at der inviteres bredere, så det bliver et temamøde for alle foreninger, som har udfordringer med rekruttering og fastholdelse af frivillige.

Det er forventningen, at arrangementet kan være relevant for både forsamlingshusene, borgerforeninger og lign., idrætsforeninger, øvrige folkeoplysende foreninger, kunst- og kulturforeninger, frivillige sociale foreninger, og sikkert også alle andre foreninger.

Forslag til en inspirerende aften om frivillighed

Forvaltningen foreslår, at arrangementet om frivillighed for foreninger afholdes onsdag den 1. februar 2023 kl. 17.00-21.30 i Arena Randers' konferencelokaler.

I samarbejde med en af de førende aktører indenfor frivillighed, er der lavet følgende forslag til en dagsorden for arrangementet:

- Hvordan ser frivilligheden ud i dag?
- Se forskellen på de seks typer af frivillige, der er i vores foreningsliv.
- Få indsigt i de forskellige generationer og deres forskelligheder.
- Hvordan organiserer vi os i foreningen, så vi fortsat er attraktive for frivillige?

Med denne dagsorden er det ønsket, at foreningerne bliver klædt på til at gå hjem og arbejde med at rekruttere og fastholde frivillige.

Det er ønsket at kunne tiltrække min. 80 deltagere til arrangementet. Der lægges op til, at foreninger deltager med mere end én person, da det vil forankre indsatsen omkring frivillige bedre i foreningerne.

Der serveres aftensmad og kaffe i forbindelse med arrangementet.

Samarbejdsprojekt

Arrangementet afholdes i et samarbejde mellem Landdistriktservice og Kultur og Fritid, med facilitering ved selve arrangementet af Ingerfair.

Ingerfair er eksperter i at udvikle bæredygtige frivilligmiljøer.

Landdistriktudvalget anmodes om at finansiere udgiften til Ingerfair, mens Kultur og Fritid afholder de øvrige udgifter i forbindelse med arrangementet.

Der inviteres bredt via forskellige kanaler. F.eks. Flyers, nyhedsbreve, hjemmesider, pylonerne, via netværk og samarbejdspartnere, samt sociale medier.

Opfølgning

For idrætsforeningerne, følges temadagen op med forskellige muligheder, for at få hjælp til at arbejde strategisk og praktisk med rekruttering og fastholdelse af frivillige.

Såfremt Landdistriktsudvalget ønsker det, kan det undersøges, om lignende mulighed kan tilbydes forsamlingshuse og borgerforeninger mod betaling.

Økonomi

Budget for arrangementet

Facilitering Ingerfair	45.000 kr.
Lokaler, forplejning og markedsføring (afholdes af bevilling under Sundhed, Idræt & Kulturudvalget)	50.000 kr.
I alt	95.000 kr.

Udgiften på 45.000 kr. til facilitering af arrangementet foreslås finansieret af Landdistriktspuljen, hvor der forud for dagens møde resterer 535.000.

Øvrige udgifter finansieres af Kultur og Fritid.

Punkt 103: Tilkendegivelse om kommunal opbakning til Frilandsbyer

00.16.02-P20-2-22

Resume

Fire landsbyer i Randers Kommune har indsendt interessetilkendegivelse til forsøgsordningen om Frilandsbyer. For at kunne komme med i den videre proces, skal de interesserede indsende en opdateret projektbeskrivelse sammen med en tilkendegivelse fra kommunen om, at deres ansøgning har kommunal opbakning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at udvalget beslutter, hvorvidt der indtil videre er opbakning fra Randers Kommune til byer, som ansøger om at være med i forsøgsprojektet om Frilandsbyer, og
2. at udvalget beslutter, hvorvidt der gives opbakning til en, flere eller alle ansøgere fra Randers Kommune.
3. I så fald, at det besluttes kun at støtte en eller nogle af ansøgerne, anmodes udvalget om at beslutte hvilke(n).

Beslutning

1. Besluttet.
2. Der tilkendegives opbakning til alle ansøgere fra Randers Kommune.
Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.
Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Forsøgsprojektet om Frilandsbyer og -øer er et af flere forslag til indsatser, som er formuleret i den landspolitiske aftale om "Mere liv i byminder og landdistrikter". Aftalen blev vedtaget med et bredt flertal i Folketinget d. 29. november 2021. Landdistrikternes Fællesråd er sekretariat for forsøgsprojektet og Sammenslutningen af Danske Småøer faciliterer projektet.

Det er landsbyerne selv, som er ansøgere til projektet, og det krævede i første omgang ikke inddragelse af kommunen at indsende en interessetilkendegivelse.

Forvaltningen har formidlet invitationen til forsøgsprojektet gennem bl.a. landdistriktsnyhedsbrevet..

For at komme i betragtning til det endelige projekt, kræves nu en tilkendegivelse fra kommunen om opbakning til projektet.

Interessetilkendegivelser til projektet fra Randers Kommune

Landdistriktsudvalget blev på møde d. 9. juni 2022 orienteret om, at forvaltningen var bekendt med at tre landsbyer i Randers Kommune forventede at indsende en interessetilkendegivelse til forsøgsprojektet. Efter ansøgningsfristen blev forvaltningen bekendt med, at fire landsbyer i Randers Kommune har indsendt interessetilkendegivelser.

De fire landsbyer er:

- Langkastrup
- Udbyhøj
- Mellerup og
- Ålum

Ud over de fire landsbyer i Randers Kommuner har 35 andre byer og øer indsendt en interessetilkendegivelse. Der vil som udgangspunkt blive valgt 10 landsbyer og øer på landsplan til det endelige projekt.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at sige, om Randers Kommune får en by eller måske flere med, eller i så fald hvilke(n).

De fire projekter

De fire landsbyer har tilkendegivet deres interesse i forsøgsprojektet med ganske forskellige projekter. Langkastrup har søgt med et projekt med fokus på at få hastigheden bragt ned gennem byen. Forvaltningen har ikke set ansøgningen, og kender derfor ikke de nærmere detaljer.

Udbyhøj har søgt med flere forskellige udfordringer, men den bærende har været ønsket om mere strand i byen, på den anden side af færgehavnen hen mod campingpladsen. Det vurderes at have potentiale til at styrke turismen og de lokale erhvervsdrivende i området. Her er udfordringer med flere forskellige love, i og med, at området er beskyttet natur.

Mellerup har som Udbyhøj søgt med et projekt ved vandet, og det er lignende lovgivning, der kræves dispensation fra, for at kunne realisere drømmen om at etablere bedre adgang til vandet, og mere sikker adgang for alle. Området er mellem færgelejet og lystbådehavnen, hvor der i dag er sivskov. Projektet vurderes at have potentiale til at styrke lokalsamfundet og Mellerup som bosætningsby, samt tiltrække flere besøgende til området.

Ålum har søgt med et bosætningsprojekt. Her er et konkret ønske om at etablere et bofællesskab. Det er svært pga. Planloven, som forhindrer etablering, på det ønskede sted, der ligger tæt på byen og samtidig naturskønt. Projektet vurderes at have potentiale til at styrke Ålum som bosætningsby.

Processen

Alle ansøgere har været til orienteringsmøde med ministeriet, Landdistrikternes Fællesråd og Sammenslutningen af danske småøer. Det næste er, at ansøgerne senest d. 4. december, skal sende en endelig interessetilkendegivelse, med en opdateret projektbeskrivelse og en tilkendegivelse om kommunal opbakning til deres ansøgning. Informationsbrevet om den endelige interessetilkendegivelse er vedhæftet som bilag.

Der har ligeledes været et orienteringsmøde for kommunerne om forsøgsprojektet. Oplægget her fra er vedhæftet som bilag.

Landdistrikternes Fællesråd har bedt ansøgerne om selv at tage kontakt til deres kommune, for at få den nødvendige opbakning. Randers Kommune hørte kun fra en enkelt af ansøgerne, og har derfor sendt en mail til kontaktpersoner i alle fire landsbyer, for at høre, om de ønsker kommunens opbakning til deres ansøgning. På nuværende tidspunkt har forvaltningen fået svar fra to af de fire ansøgere. Det er Mellerup og Ålum.

Projektets indhold og den kommunale opgave

Forsøgsprojektet er i aftaleteksten åbent formuleret, og vil først blive endeligt formuleret i samarbejde med de landsbyer, som indstilles til at komme med i projektet.

Landdistrikternes Fællesråd beskriver på deres hjemmeside baggrund og formål med forsøgsprojektet som følgende:

"I landdistrikterne og på småøerne findes der aktive foreningsliv og idérige borgere, som ønsker at gøre noget sammen for at skabe bæredygtige lokalsamfund. Selvom der er ildsjæle og gode idéer til positiv forandring, kan snævre reglementer og lovgivningsmæssige rammer betyde, at nytænkning og udvikling bremses. Nogle steder er udfordringen velkendt og bunder i faldefærdige bygninger, ringe kår for etablering af nye virksomheder og dårlig adgang til læge og hospital. Andre steder er den helt unik. Derfor vil vi gerne have jeres lokale erfaringer på banen, så jeres landsby eller ø kan få mulighed for at blive sat fri."

Formålet er altså at finde byer og øer som har potentialer og drømme, som ikke kan realiseres indenfor gældende lovgivning. I projektet bliver deltagerne sat fri fra den lovgivning, som spænder ben, så de kan realisere deres projekter, og forhåbentligt forløse deres potentiale indenfor f.eks. bosætning eller turisme derigennem.

Får Randers Kommune en eller flere landsbyer med er der krav til kommunen om at

- understøtte landsbyen med indsatser, der kan styrke lokalsamfundet, som f.eks. servicefunktioner, kulturliv og fritidsaktiviteter.
- nedsætte et lokalråd eller samarbejde med eksisterende lokalråd
- og stille borgerbudgetter. Med borgerbudgetter stilles en mindre del af de kommunale midler til rådighed for landsbyens/småøens borgere, som finder ud af, hvordan midlerne bruges bedst til at styrke lokalområdet.

Her ud over vurderer Landdistrikternes fællesråd, at landsbyerne vil få brug for kommunens hjælp til bl.a. at

- afklare hvilke benspænd landsbyen eller øen ønsker at blive frisat fra
- konkretisere og henvise til lovparagraf, bekendtgørelse, statslig eller kommunal myndigheds afgørelse (i henhold til gældende lov/regelsæt).

Det præcise omfang kendes endnu ikke, og det er således ikke muligt at sige noget om, hvor stort et beløb der skal afsættes til borgerbudgetter, eller hvor mange timer det forventes, at kommunen prioriterer til landsbyerne.

Økonomi

Der er for nuværende ingen økonomiske bindinger, ved en tilkendegivelse om kommunal opbakning til ansøgerne. Får Randers Kommune en eller flere byer med i det endelige projekt, vil det dog kræve prioritering af ressourcer. Både i form af økonomi og tid.
Det præcise omfang kendes ikke endnu.

Bilag

Kommunewebinar den 3 oktober 2022.pdf

Nyhedsbrev nr 4.pdf

Endelig interessetilkendegivelse for forsøgsordning for frilandsbyer og øer .docx

Punkt 104: Evaluering af Landdistriktskonferencen 2022

00.16.00-P35-1-22

Resume

Den 8. oktober 2022 afholdt landdistriktsudvalget landdistriktskonference, og forvaltningen har gennemført en evaluering af denne, som her præsenteres. Overvejende er der tilfredshed med konferencen, og årets fokus på inputs til den kommende landdistriktspolitik.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at udvalget drøfter evalueringen.

Beslutning

Drøftet.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Landdistriktskonferencen blev i år afholdt i Spentruphallen d. 8. oktober 2022, og fungerede i år som et led i processen omkring udarbejdelsen af den kommende landdistriktspolitik for 2023-2026.

Konferencen var tematisk bygget op omkring tre panelsnakke efterfulgt af workshops, hvor deltagerne havde mulighed for at komme med deres perspektiver på, hvad de følte var vigtigt og relevant at få med i den kommende politik i relation til de tre temaer. Temaerne var Erhverv og Turisme, Bosætning og Levedygtig Udvikling i Landsbyer og Lokalsamfund.

Formand for Landdistrikternes Fællesråd Steffen Damsgaard styrede panelsnakkene, og holdt også selv et mindre indledende oplæg. Deltagerne i panelsnakkene var følgende:

Erhverv og Turisme: Knud Pedersen - LAG-Randers-Favrskov og Mellerup og Stanley Schmäcker - Hav&Fjord, Udbyhøj

Bosætning: Hans Vestergaard - Allégården, Asferg

Levedygtig Udvikling i Landsbyer og Lokalsamfund: Ghita Tougaard, Ålum og Sofie Palsgaard - Planafdelingen, Randers Kommune

I forbindelse med snakken præsenterede deltagerne, hvad de arbejder med ift. lokal udvikling, samt hvilke problematikker de støder på i forbindelse med dette. Steffen Damsgaard stillede uddybende spørgsmål og kom med mere overordnede perspektiver, ligesom konferencens øvrige deltagere også havde mulighed for at stille spørgsmål.

Efter hver panelsnak var der afsat tid til i workshops at snakke om, hvad konferencens deltagere synes er målene ift. de enkelte temaer. Der var facilitatorer fra forvaltningen ved bordene, der samlede op på det på plancher, der til sidst blev hængt op på væggen i hallen. Deltagerne blev opfordret til, at de gå forbi plancherne og afgive deres stemme på en enkelt planche fra hvert tema, som de syntes var særligt relevant.

Forvaltningen har samlet op på inputs, og dette vil blive præsenteret ifm. udvalgets visionsseminar.

Kåring af Årets Ildsjæl og Årets Initiativ 2022

Som indledning på konferencen bød næstformand i Landdistriktsudvalget Lars Søgaard velkommen, hvorefter Årets Ildsjæl 2022 blev kåret. Vinderen var Kim Møller fra Foreningen Udbyhøj Havn, der havde sendt sin kone for at modtage prisen på hans vegne.

Årets Initiativ 2022 blev kåret som afslutning på konferencen, og her var vinderen Is og Pandekager ligeledes fra Udbyhøj. Heller ikke de havde mulighed for at deltage på dagen, hvorfor der på forhånd var optaget en hilsen fra dem, som blev vist på storskærm.

Evaluering af konferencen

I alt var der ca. 80 deltagere til konferencen. Der er efterfølgende blevet udsendt et spørgeskema til dem, hvor de har haft mulighed for at give deres vurdering af konferencen. I alt er der blot 20, der har gennemført hele spørgeskemaet.

Evaluering viser, at deltagerne overordnet var tilfredse med konferencen, hvordan den var tilrettelagt, ligesom der også tegner sig et billede af, at størstedelen var tilfredse med de overordnede temaer.

Således svarer 35%, at de i høj grad var tilfredse med konferencen, mens 60% i nogen grad var tilfredse. 70% har indikeret, at de i høj grad var tilfredse med, hvordan programmet var tilrettelagt, mens 30% i nogen grad var tilfredse.

De fleste har svaret, at de først og fremmest kom for at blive inspireret til lokal udvikling, mens flere også har angivet, at de særligt kom for få indflydelse på den kommende landdistriktspolitik.

74% har angivet, at de i høj grad eller i nogen grad oplevede, at de havde mulighed for at bidrage med inputs til de tre workshops, mens ca. 26% har angivet, at de i mindre grad følte dette.

Deltagerne angiver desuden, at de i langt overvejende grad er blevet bekendt med konferencen enten via Landdistriktsnyhedsbrevet eller personlig invitation via mail.

Den samlede evaluering er vedhæftet som bilag. I denne er der desuden mere beskrivende svar fra deltagerne vedrørende tematiske valg og forslag til forbedringer.

Økonomi

Landdistriktsudvalget havde afsat 65.000 kr. til afholdelse af konferencen, og konferencen er afholdt inden for dette beløb.

Bilag

Evaluering - Landdistriktskonferencen 2022

Punkt 105: Ekstraordinært energitilskud til forsamlingshuse i 2022

04.04.00-Ø40-4-22

Resume

På landdistriktsudvalgets møde den 27. november drøftede udvalget den aktuelle energisituations betydning for forsamlingshusenes økonomi.

På baggrund af drøftelsen fremlægger forvaltningen en sag, hvor der indstilles til, at alle anerkendte forsamlingshuse i Randers Kommune gives et ekstraordinært tilskud i 2022 på 10.000 kr. samt, at der ved forårets uddeling fra landsbypuljen prioriteres projekter omkring energiforbedringer i forsamlingshuse og lignende mødesteder i landdistrikterne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at alle forsamlingshuse i Randers Kommune gives et ekstraordinært driftstilskud på 10.000 kr.
2. at udvalget bevilliger 440.000 kr. fra landdistriktpuljen og
3. at forvaltningen anmodes om snarest muligt at fremlægge forslag til kriterier for forårets uddeling fra landsbypuljen, hvor der prioriteres energiforbedringsprojekter i forsamlingshuse og lignende mødesteder i landdistrikterne.

Beslutning

1. Godkendt.
2. Bevilliget.
3. Godkendt.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

Nick Zimmermann deltog ikke sagens behandling.

Sagsfremstilling

På baggrund af en samlet henvendelse fra partierne Nye Borgerlige, Østbroen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Venstre, drøftede Landdistriktsudvalget den 27. november 2022 den aktuelle energikrisens betydning for forsamlingshusenes økonomi.

Forvaltningen fremlægger som opfølgning på drøftelsen nærværende sag, hvor der indstilles en to trins raket med henblik på at yde ekstraordinær, økonomisk bistand til forsamlingshusene.

Første led består i et ekstraordinært driftstilskud på 10.000 kr. til samtlige 44 forsamlingshuse, som udbetales hurtigst muligt.

Udvalget anerkender, at energikrisen rammer med forskellig styrke i de individuelle forsamlingshuse, og at det ekstraordinære driftstilskud ikke tager nødvendige, individuelle hensyn og i øvrigt er udtryk for symptombehandling.

Udvalget ønsker også at give en hjælpende hånd til fremtiden og vil derfor understøtte energiforbedringer i forsamlingshuse og lignende mødesteder i landdistrikterne. Dette skal ske ved, at landsbypuljens midler ved første ansøgningsrunde 2023, så vidt muligt prioriteres til energiforbedrende foranstaltninger.

Forvaltningen anmodes derfor om snarest muligt at fremlægge en sag, hvor de nærmere kriterier fastlægges.

Økonomi

Der er 44 anerkendte forsamlingshuse i Randers Kommune, hvorfor det samlede, ekstraordinære driftstilskud udgør 440.000 kr. Beløbet vil i givet fald blive taget fra landsbypuljen, hvor der forud for dagens møde resterer ca. 535.000 kr.

De økonomiske konsekvenser ved den kommende sag om tilskud til energiforbedringer, vil blive belyst i forbindelse med fremtidige sager.

Punkt 106: Visionsseminar

00.01.00-P22-4-22

Resume

I forbindelse med udarbejdelsen af den kommende Landdistriktspolitik, afholdes i forbindelse med dagens møde et visionsseminar. Udvalget præsenteres for data om kommunens landsbyer, og de input, der er kommet i løbet af processen. Herudfra ønskes en drøftelse af udvalgets ønsker og forventninger til den kommende politik.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at visionsseminaret tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget besluttede i juni 2022 en procesplan for udarbejdelse af den kommende Landdistriktspolitik. En del af den proces er det visionsseminar, der holdes i forbindelse med dagens møde. Forud for visionsseminaret er følgende inddragende proces gennemført:

- Dialogmøde med LAG Randers-Favrskov og Region Midt
- Dialogmøde med forsamlingshuse
- Landdistriktskonference
- Dialogmøde med foreninger.

I processen var tillige indtænkt en studietur, som rent praktisk dog ikke lod sig gennemføre.

Forvaltningen vil på mødet præsentere udvalget for følgende:

- Data om befolkningsudvikling, demografi mv., der er tilgængelige for kommunens landsbyer.
- Det strategiske afsæt for Landdistriktsudvikling, der blev vedtaget i 2021
- Input samlet fra møder med interessenter og samarbejdspartnere samt Landdistriktskonferencen

Herefter drøftes udvalgets forventninger og ønsker til den kommende politik. Der kan bl.a. drøftes

- Udfordringer og potentialer
- Vision og mål
- Fyrtårne eller bredt favnende politik
- Temaer

Næste skridt er, at forvaltningen laver et udkast til de overordnede linjer i politikken, som udvalget får til drøftelse. Herefter rettes til, og forvaltningen laver et egentligt udkast til den kommende Landdistriktspolitik, som præsenteres for udvalget, før det sendes i høring.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

Bilag

Landdistriktsudvalgets visionsseminar final

Befolkningsudvikling i Randers Kommunes landdistrikt

Punkt 107: Budgetopfølgning pr. 30. september 2022 for landdistriktsudvalgets bevillingsområde

00.30.00-S00-1-22

Resume

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 30. september 2022. Opfølgningen indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på drift og anlæg. Resultatet af udvalgets budgetopfølgning vil indgå i præsentationen af kommunens samlede økonomi, som forelægges byrådet den 5. december 2022.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget,

1. at budgetopfølgningen godkendes og indarbejdes i den samlede sag, som forelægges byrådet

Beslutning

Godkendt.

Peter Nellemann Laursen deltog i stedet for Anne Hjortshøj.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Bevillingsområdet Landdistrikt omfatter to områder - Landdistrikt og Byfornyelse - som begge ligger inden for servicerammen.

Drift

Landdistrikt, drift. Alle beløb er angivet i mio. kr. i 2022-priser

Service	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Bevillings-ansøgninger	Korrigeret budget ekskl. overførsler inkl. bevillingsans.	Forventet forbrug	Årets forventede resultat ekskl. overførsler	Overførsler	Årets forventede resultat inkl. overførsler
Landdistrikt	4,0	4,9	0,0	4,9	3,8	-1,0	-4,2	-5,2
Byfornyelse	1,7	1,7	0,0	1,7	1,7	0,1	0,4	0,4
I alt	5,7	6,5	0,0	6,5	5,6	-1,0	-3,8	-4,8

Bemærkning til tabel. Minus angiver et mindreforbrug i årets resultat og overførsler. Plus angiver et merforbrug.

Landdistrikt drift viser et forventet forbrug på 5,6 mio. kr. og et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. Inklusiv overført opsparing på 3,8 mio. kr. er resultatet en forventet opsparing på 4,8 mio. kr.

På området Landdistrikt udmønter udvalget bevilling til forskellige projekter fra Landsbypuljen, Landdistriktspuljen samt pulje til medfinansiering af LAG-projekter. For Landdistriktsområdet forventes et forbrug på 3,8 mio. kr. svarende til et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. Det betyder, at overført opsparing forventes øget til 5,2 mio. kr. ved udgangen af året. Den primære årsag til overførslerne på landdistrikt er, at bevillinger til projekter kan være flerårige. Der kan således være en tidsmæssig forskydning fra bevilling til udbetaling, hvilket kan medføre udsving i resultat og overførsler fra år til år. Forventet forbrug er forbundet med en vis usikkerhed, da det kan være vanskeligt at forudsige, hvornår projekterne afsluttes, og dermed hvornår forbruget finder sted. I forhold til opfølgningen pr. maj, er forbrugsskønnet nedjusteret med 1,0 mio. kr., hvilket skyldes en korrektion af forbrugsforventninger på flere af projekterne.

Byfornyelsesområdet omfatter ydelsesstøtte, udgifter til indfasningsstøtte i forbindelse med genhusning samt budget til bevaringsudvalget. Der forventes et merforbrug på området på 0,1 mio. kr. og dermed overførsel af gæld på 0,4 mio. kr. til 2023.

Skattefinansieret anlæg

Alle beløb er i mio. kr. i 2022-priser.

Anlæg	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Bevillings-ansøgninger	Korrigeret budget ekskl. overførsler inkl. bevillingsans.	Forventet forbrug	Årets forventede resultat ekskl. overførsler	Overførsler	Årets forventede resultat inkl. overførsler
Skattefinansierede anlæg	5,4	4,7	0,0	4,7	12,0	7,3	-23,1	-15,8
I alt	5,4	4,7	0,0	4,7	12,0	7,3	-23,1	-15,8

Bemærkning til tabel. Minus angiver et mindreforbrug i årets resultat og overførsler. Plus angiver et merforbrug.

Anlægsbudgettet omfatter bevillinger til by- og områdefornyelser, bygningsforbedringsudvalget, pulje til dårlige boliger samt projektet Liv i landsbyerne - bredbåndsfond og viser en forventet samlet nettoudgift på 12,0 mio. kr. i 2022. Da korrigeret budget uden overførsler udgør 4,7 mio. kr., viser årets resultat samlet set et nettomerforbrug på 7,3 mio. kr. Der forventes dermed overført 15,8 mio. kr. til 2023. I forhold til opfølgningen pr. maj er der tale om en forværring på 6,1 mio. kr.

For områdefornyelser er der i 2022 en ikke-disponeret pulje til byfornyelsesprojekter på netto 3,7 mio. kr. samt en overførsel på 11,7 mio. kr., det vil sige i alt 15,4 mio. kr. Heraf forventes der i 2022 udmøntet 1,1 mio. kr. til Mellerup. Områdefornyelserne i Ø. Bjerregrav/O. Fussing samt Gjerlev færdiggøres i 2022, men refusionen forventes først hjemtaget i 2023. Albæk afventer Kraftcenter Korshøj og er forsinket, og der forventes derfor overført netto 0,9 mio. kr. til 2023. Byfornyelse af Von Hatten Hus forventes gennemført i 2022 svarende til en udgift på 4 mio. kr., mens refusionen på 2 mio. kr. først forventes hjemtaget i 2023. Samlet set forventes der nettoudgifter til områdefornyelse på 9,9 mio. kr. Herudover forventes der anvendt 0,5 mio. kr. til udvikling af aktiviteter i Albæk. Der er afsat midler til byfornyelse af Svaneapoteket, men projektet er endnu ikke påbegyndt og midlerne forventes overført til 2023.

Der er afsat midler til pulje til dårlige boliger, hvor der i 2022 netto forventes udgifter på 0,6 mio. kr. For bygningsbevaringsudvalget forventes nettoudgifter på 0,5 mio. kr.

På projektet Liv i landsbyerne - bredbåndsfond er der et korrigeret budget på 0,9 mio. kr., hvoraf der forventes forbrugt 0,6 mio. kr. i 2022 og 0,3 mio. kr. i 2023.

Økonomi

Der er ingen bevillingsmæssige ændringer på landdistriktsudvalgets område som følge af budgetopfølgningen.

Videre proces

Resultatet af udvalgets budgetopfølgning vil indgå i præsentationen af kommunens samlede økonomi, som forelægges byrådet den 5. december 2022.

Punkt 108: Gensidig orientering

00.22.04-P35-1-22

Beslutning

Drøftet